

ADRODDIAD CABINET

19 Chwefror 2015

Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Peredur Jenkins

Pwnc: Polisi Tâl

**Swyddog Cyswllt: Dilwyn Williams, Prif Weithredwr
Alwyn E Jones, Pennaeth Adnoddau Dynol**

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr Adroddiad

Gofynnir i'r Aelodau Cabinet argymhell i'r Cyngor y dylid:

- cynyddu tâl staff y Cyngor sy'n derbyn y cyflog isaf trwy ddileu'r pwynt cyflog isaf o strwythur tâl y Cyngor.
 - ymgorffori'r newid hwn yn natganiad polisi tâl y Cyngor ar gyfer 2015/16 a hefyd argymhell sut y dylid ariannu'r newid.
-

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Y llynedd, bu i'r Cyngor benderfynu dileu dau bwynt cyflog isaf ei strwythur tâl fel cam tuag at geisio cyflwyno'r "Cyflog Byw" fel isafswm tâl. Gwnaed y penderfyniad hwn yn sgîl cais blaenorol gan aelodau'r Cabinet i swyddogion ymchwilio i beth fyddai goblygiadau gweithredu'r "Cyflog Byw" fel rhan o strwythur tâl y Cyngor. Adroddwyd bryd hynny y byddai cydymffurfio'n llawn ar unwaith yn arwain at gostau sylweddol (swm o gwmpas £1m y flwyddyn) ac y byddai'n creu problemau gyda'r strwythur tâl yn nhermau arfarnu swyddi.
- 1.2 Mae'r Cyflog Byw wedi cynyddu i £7.85 yr awr ers Tachwedd 2014 ac mae'r isafswm cyflog cenedlaethol i weithwyr dros 21 mlwydd oed yn £6.50 yr awr erbyn hyn. Yn sgîl dileu y ddau bwynt cyflog isaf y llynedd a'r codiad cyflog cenedlaethol o 2.2% a ddyfarnwyd i weithwyr llywodraeth leol yn Ionawr eleni, mae'r isafswm cyflog o fewn y Cyngor bellach yn £7.11 yr awr.

2. **Y CYNNIG**

- 2.1 Yr argymhelliad yw bod y Cyngor yn dileu'r pwynt isaf ar y strwythur tâl (pwynt 7), a fyddai'n golygu bod yr isafswm cyflog y mae'r Cyngor yn ei dalu yn cynyddu o £7.11 yr awr i £7.19 yr awr. Yn nhermau graddfeydd tâl, byddai hyn yn golygu uno graddfeydd cyflog GS1 (pwynt 7 sefydlog) a GS2 (pwynt 8 sefydlog). Ni fyddai yna oblygiadau strwythurol yng nghyswllt cyfrifoldebau staff am waith ei gilydd yn deillio o'r newid hwn ac ni fyddai'n tanseilio'r Cynllun arfarnu swyddi.
- 2.2 Byddai'r cynnydd hwn mewn tâl yn effeithio ar 1,060 o unigolion o fewn y Cyngor gyda'r mwyafrif helaeth ohonynt yn weithwyr rhan-amser.

3. **COST AC ARIANNU**

- 3.1 Cyfanswm cost y cynnig yw £45,000 – gallai'r gost yn y pen draw fod ychydig yn is oherwydd mae'n bosib y gallai'r Cyngor adennill peth o'r costau oddi wrth drydydd partiön. Bydd y Cyngor yn wynebu'r holl gostau yn 2015/16 gan fod y pecyn wedi'i ddylunio fel bod staff yn derbyn yr holl fuddion mewn un flwyddyn.
- 3.2 Mae'r Pennaeth Adnoddau Dynol wedi sicrhau memorandwm o ddealltwriaeth gyda cynrychiolwyr yr undebau llafur yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae'r memorandwm yn ymrwymiad gan yr undebau i ystyried a thrafod posibilïadau i arbed costau o'r amodau a thelerau gwaith lleol. Ar hyn o bryd, mae gan y Cyngor gytundeb i beidio â gweithredu newidiadau i'r amodau a thelerau hyn tan fis Ebrill 2016 ond y syniad tu cefn i'r memorandwm o ddealltwriaeth yw y byddai'r Cyngor wedi paratoi ar gyfer unrhyw newidiadau mewn da bryd i'w gweithredu oddi ar y 1af o Ebrill 2016.
- 3.3 Nid oes unrhyw sicrwydd ar hyn o bryd ynghylch yr union arbedion y gellir eu gwireddu yn sgil y memorandwm o ddealltwriaeth. Felly, byddai angen ariannu'r pecyn hwn drwy ddulliau eraill ond gyda'r arbedion a wireddir, yn sgil yr ymrwymiad o fewn y memorandwm o ddealltwriaeth, ar gael i helpu lenwi'r bwlch ariannol yn 2016/17.
- 3.4 Mae modd ariannu'r gost berthnasol o arbedion pellach a gyflawnwyd uwchben y targed wrth leihau uwch reolaeth y cyngor. Mae yna adroddiad ar y mater yma ger bron y cabinet ar 19 Chwefror.

4. **CASGLIADAU AC ARGYMHELLION**

- 4.1 Mae'r Aelodau Cabinet wedi mynegi dyhead i weld "tegwch" yn un o flaenoriaethau thematig y Cyngor yn y Cynllun Strategol. Mae'r Cyngor eisoes wedi ymrwmo i'r flaenoriaeth thematig hon mewn nifer o feysydd e.e. newidiadau lles, anghydraddoldeb iechyd a chau'r bwch mewn cyflawniad addysgol. Mae'r cynnig hwn, nid yn unig yn gwbl gyson â'r agenda tegwch ond hefyd yn arddangos bod y Cyngor yn adeiladu ar yr hyn a wnaed y llynedd ac yn cymryd cam pellach tuag at y "Cyflog Byw".
- 4.2 Felly, argymhellir bod y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor llawn gymeradwyo'r newid arfaethedig gan ddileu'r pwynt isaf ar y strwythur tâl (pwynt 7), fel cam pellach tuag at y "Cyflog Byw".

Barn y Swyddogion Statudol:

Prif Weithredwr:

Cyd-awdur yr adroddiad

Swyddog Monitro:

Mae cyd-ddibyniaeth annatod rhwng rôl y Cabinet wrth osod cyfeiriad polisi a rôl y Cyngor llawn wrth ddarparu cyllid a chytuno datganiad polisi tâl. Mae'r ddau argymhelliad yn yr adroddiad yn cydnabod yn briodol y ddwy rôl wahanol ond gysylltiedig yma. Nid oes materion eraill o briodoldeb yn codi o'r argymhelliad.

Prif Swyddog Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r awduron wrth iddynt baratoi'r adroddiad yma ac rwy'n cadarnhau cywirdeb y cynnwys ariannol.
